

відображається у примітці 10 “Кредити та заборгованість клієнтів”, таблиці 10.1 “Кредити та заборгованість клієнтів”, 10.2 “Аналіз зміни резервів під заборгованість за кредитами за звітний період”, 10.5 “Інформація про кредити в розрізі видів забезпечення за звітний період”, 10.6 “Інформація про кредити в розрізі видів забезпечення за попередній період”, 10.7 “Аналіз кредитної якості кредитів за звітний період”, 10.8 “Аналіз кредитної якості кредитів за попередній період”, 10.9 “Вплив вартості застави на якість кредиту на звітну дату”.

До форм статистичної звітності, в яких відображається інформація про іпотечні кредити, належить форма № 302 (місячна) “Звіт про класифіковані кредитні операції та сформовані резерви за кредитними операціями”.

Програмно-технічне забезпечення управління портфелем іпотечних кредитів банку можуть складати як загальні, так і спеціальні автоматизовані системи банку, кількість та зміст яких залежать від можливостей та потреб окремого банку.

В. Н. Гланц, здобувач

ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”

НАПРЯМКИ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ У СФЕРІ ОПОДАТКУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФІНАНСОВИХ ПОСЕРЕДНИКІВ

Безперебійне та ефективне функціонування усіх ринкових агентів безпосередньо залежить від стану фінансової системи країни, її стійкості і надійності. Організаційно-економічне і правове регулювання, пов’язане з оподаткуванням, відповідає цілям і завданням розвитку держави і суспільства та не може бути хаотичним і безсистемним. У цьому контексті побудова економічно доцільною, ефективною податкової системи, забезпечення її простоти, обґрунтованості, визначеності, стабільності є важливими умовами стійкого функціонування фінансового посередництва і представляють актуальну проблему сучасної економічної науки і практики, яка потребує поглибленого дослідження.

В Україні накопичено певний досвід оподаткування різних учасників фінансового посередництва (як позитивний, так і негативний), який необхідно осмислити, співставити з досвідом зарубіжних країн і виробити нові підходи до реформування вітчизняної практики функціонування фінансових посередників на фінансовому ринку. Трансформація чинної податкової політики України в цьому контексті виступає предметом цілого ряду наукових досліджень, однак тільки окремі з них охоплюють особливості оподаткування саме фінансових посередників.

Домінуюча в даний час у світовій практиці модель побудови податкових систем не передбачає спеціального режиму оподаткування фінансових посередників. Водночас легко можна виділити особливі випадки, коли суттєвого уточнення вимагає визначення податкової бази фінансових інститутів (по окремих податках). Перш за все це стосується прибуткових податків, які сплачуються фінансовими інститутами і податків на споживання. У розвинених зарубіжних країнах велика увага приділяється податковому регулюванню і стимулюванню діяльності фінансових посередників. Одним із видів податкового стимулювання є дозвіл на надання таких видів послуг, які дозволяють інвесторам скорочувати свої особисті прибуткові податки. Застосування подібних правил при прибутковому оподаткуванні щодо фінансових інститутів зазвичай не уніфіковано. Фінансові інститути можуть пропонувати деякі види фінансових продуктів, дохід за якими повністю звільнений від оподаткування, тоді як в інших випадках сплата податку на інвестиційний дохід тільки відкладається. Вони також мають можливість пропонувати депозити або облігації, процентний дохід по яких звільнено від оподаткування.

Зважаючи на зарубіжний досвід під час формування і реалізації податкової політики України у сфері прибуткового оподаткування суб'єктів господарювання, необхідно враховувати специфіку діяльності фінансових посередників, у тому числі банків. Зокрема, у сучасних вітчизняних умовах доцільно було б запровадити диференційований підхід до оподаткування прибутку фінансових посередників. Доцільно застосовувати нижчу ставку податку на прибуток в тому випадку, якщо, наприклад, банк систематично направляє прибуток не на виплату дивідендів, а на збільшення капіталу банку, кредитування реального сектора економіки, розвиток діяльності за кордоном. Крім того, у зв'язку з тим, що прибуткові податки, які сплачують банки, зачіпають рівень достатності капіталу і знижують чистий дохід нерівномірно, в податковому законодавстві доцільно передбачити ряд позицій, які сприяли б певним банківським доходам. В умовах, коли необхідне цілеспрямоване вклядження коштів у реальний сектор економіки, такими доходами можуть виступати доходи банку від обслуговування пріоритетних галузей реального сектора. Це тим більш актуально, якщо фінансове керівництво банку прагне максимально знизити податки, що підлягають виплаті за поточну діяльність.

Таким чином, необхідно звернути увагу на зарубіжний досвід оподаткування фінансових посередників з метою не тільки розвитку цього сектору економіки в нашій країні, але і для збільшення податковий надходжень до бюджету від фінансового посередництва в цілому.